

Diszlexiás hallgatók a felsőoktatásban

Gátas-Aubelj Katalin
katalin@aubelj.hu

Diszlexiás felnőttek helyzete

- Normál vagy átlagon felüli értelmi képességek
- Előnyök: globális látásmód, problémamegoldás
- A nehézségek mértékének, intenzitásának egyéni eltérései

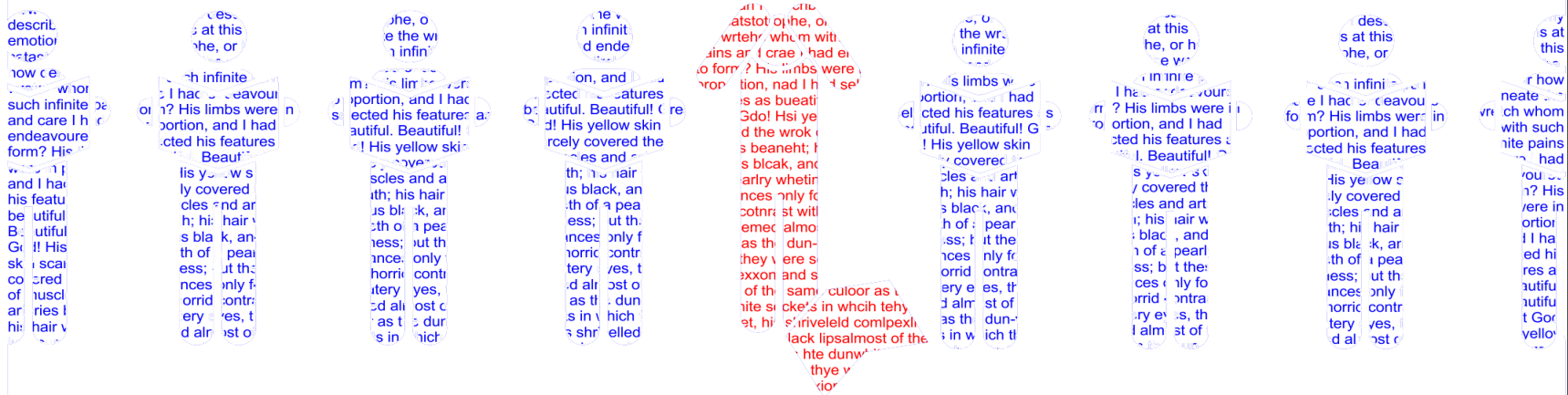
A diszlexia felnőtt kori tünetei

- Fonológiai tudatosság gyengesége
- Gyenge rövid távú memória
- Tériránytájtékozdás
- Finommozgások és a nagymozgások összerendezettségének a hiánya

Diszlexiás hallgatók a magyar felsőoktatásban

- Társadalmi megbecsülés és a továbbtanulás kapcsolata
- ENSZ-egyezmény (2006)
- 2015/2016-os év adatai: 649 fő
- Felsőoktatási intézmények felelőssége

Diszlexiás hallgatók megítélése

- Az oktatók nem kellően felkészítettek a diszlexiát illetően
- A diszlexia, mint menekülési útvonal
- Megoldás: érzékenyítő előadások, továbbképzések, tájékoztatók
- Hallgatói tapasztalatok: elutasítás, közömbösség, időhiány, megbélyegzés, a segítségnyújtás nem eléggé differenciált, támogatás mértéke

A diszlexiás hallgatók főbb tanulási nehézségei

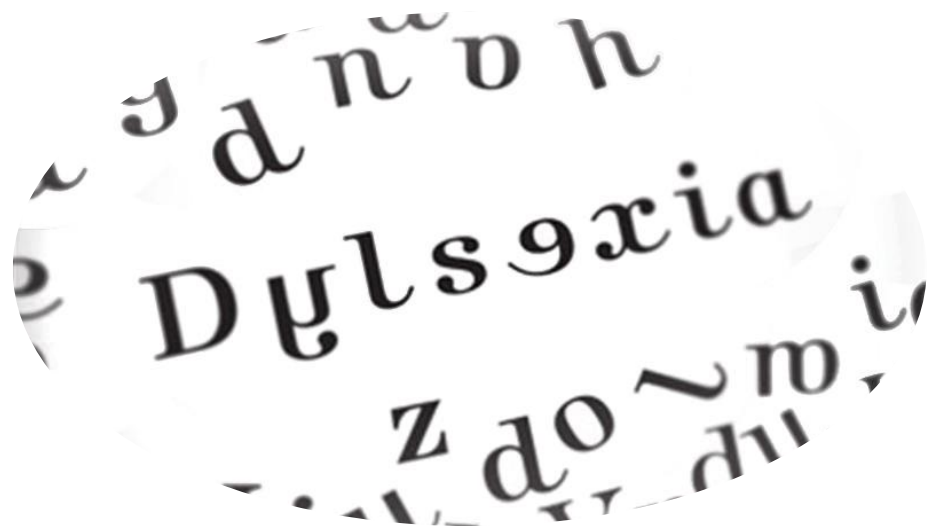
- Nyelvi problémák miatt a helyesírás, az esszék színvonala gyengébb, szókincs mérete
- Nem eléggé tudatos metakogníció
- Rövid távú memória kisebb kapacitása
- Lényegkiemelő készség
- Eltérő képességprofilok
- Minél több érzékleti modalitás
- Több idő!!!
- Tanulási stílus

**DYS
LEX
SYA**

A tanulás szociális, pszichés és emocionális tényezői

- Önszabályozás szerepe a tanulásban
- Önbizalom, önértékelés
- Motiváció
- Szorongás

Diszlexiabarát felsőoktatás

- Együttérző, szakmai támogatás az oktatók részéről
- Megfelelő módszer megválasztása
- Elmarasztaló tanári visszajelzések mellőzése
- Speciális szakember jelenléte
- Csoportmunka
- Multiszenzoros oktatás (vizuális és a cselekvéses tanulási szituációk)
- Mind map
- Összefoglalás

A kutatás főbb kérdései

- diszlexiás hallgatók tanulási biográfiája
- felsőoktatási intézmény felkészültsége
- jogi lehetőségek igénybe vétele

D Y S L E X I A

A kutatás sajátosságai

- Módszerek: kérdőív, interjú
- Kérdőív főbb kérdéscsoportjai: hallgatók általános adatai (életkor, nem, lakhely, egyetemi képzőhely és szak), a diszlexia és a pályaválasztás személyes ismérvei, a felsőoktatásban megjelenő személyes problémák
- Félig strukturált interjú: öt felsőoktatási intézmény öt kinevezett fogyatékosügyi koordinátora (Széchenyi István Egyetem, Miskolci Egyetem, Szegedi Tudományegyetem, Pécsi Tudományegyetem, Eötvös Loránd Tudományegyetem)

A kutatás további lépései, várható eredményei

- Kiküldött kérdőívek száma: 649
- Beérkezett értékelhető válaszok száma: 241
- átfogó képet kaphatunk a diszlexiás hallgatók tanulási biográfiájáról, felsőoktatási tapasztalatairól
- specifikusan a felsőoktatási tanulmányokhoz köthető, tanulás során jelentkező nehézségek összegyűjtése → oktatók és a hallgatók közötti hatékonyabb együttműködést

A kutatás további lépései, várható eredményei

- Az információfeldolgozás megkönnyítése, a tanulástámogatás fokozása érdekében a tanárok által sikerrel használható módszerek, eszközök összegyűjtése.
- Jó gyakorlatok összegyűjtése.
- Javaslatokat megfogalmazása a felsőoktatási intézmények számára egy egységes protokoll (jó gyakorlat) kialakítására a speciális tanulástámogatás mikéntjére vonatkozóan (jogszabályi háttér, koordinátorok, hallgatók álláspontja).
- Átfogó kép a magyarországi helyzetről.

Köszönöm a figyelmet!